

Vlak voor je ogen

De kinderen leren over het verband tussen standpunt en detaillering; lijngebruik en structuren

Insektenwereld, 8 jaar

Insektenwereld, 8 jaar

onderwerp

insektenwereld

techniek

pen,

o.i. inkt,

ev. fjnnschrijver

formaat

± 12 × 16 cm

Toelichting

Zijn we in les 1 hoog en veraf begonnen, hier in les 6 eindigen we heel laag en vooral dichtbij. Het standpunt van een afbeelding blijkt vaak aan de mate van detaillering. Andersom, door veel details te tekenen kunnen we laten zien dat iets van heel dichtbij bekeken is. Deze opdracht gaat over het verband tussen standpunt en detail. De kinderen leren daarbij vooral te gaan letten op de kleine dingen en op de kleine verschillen. Oog krijgen voor detail hoort bij het nuanceren van de waarneming. Dit sluit juist op deze leeftijd aan bij de normale geestelijke ontwikkeling. Daarnaast komen andere aspecten aan de orde, zoals: afsnijding en overlapping (ook bij kleine dingen!) en lijngebruik en structuren. Vooral de ontdekking dat er veel soorten lijnen zijn en dat daarmee weer vele structuren gemaakt kunnen worden, is erg belangrijk. De kinderen krijgen nieuwe beeldende middelen ter beschikking om tot een expressieve tekening te komen.

Het is de bedoeling dat er op klein formaat 'groot' getekend wordt. Dit is voor veel kinderen niet gemakkelijk!

De techniek voor deze les moet zich uiteraard lenen voor 'precisiewerk', vandaar pen en inkt op klein formaat. Een fjnnschrijver of vulpen kan ook, maar biedt toch beduidend minder mogelijkheden in lijnvoering.

Lessen met deze techniek vergen een bijzondere concentratie, anders wordt het al snel een knoeiboel en is de aardigheid er snel vanaf. Een serieuze werksfeer, met veel rust, is dan ook voorwaarde voor een goed resultaat.

Begeleiding

Voor een les als deze is illustratiemateriaal nodig. Geheel naar aanschouwing tekenen kan ook! Het doel is niet de exacte weergave van iets, maar meer oog krijgen voor het detail door het gekozen standpunt. Details helemaal zelf fantaseren valt echter niet mee; beter is het om vanuit de observatie zelf dóór te fantaseren en combinaties van waargenomen dingen te maken. Als hulpmateriaal komen in aanmerking: opgezette vlinders, libellen, krekels, sprinkhanen, een dode wesp of kever en natuurlijk ook foto's van alle mogelijke beesten en beestjes. Denk aan de bekende kasten voor het natuuronderwijs, giethars modellen, biologieboeken en tijdschriften (documentatiecentrum?). Om op de tekening ook de omgeving van de beestjes te kunnen maken, verzamelen de kinderen zelf grassprietten, droge schors, plantenresten en steentjes. Op klein formaat wordt alles minstens levensgroot afgebeeld, zodat zelfs een grashalm 'afgesneden' in beeld komt. De kinderen tekenen direct met de pen, dus niet voortekenen met potlood. In de inleiding worden enkele voorbeelden van het illustratiemateriaal grondig bestudeerd. Bijvoorbeeld, een kind vertelt voor de klas exact en uitvoerig wat er allemaal te zien is aan een vlinder. Een ander neemt een bloeiende grashalm. Overdreven goed laten kijken!

De leerkracht wijst verder op de soorten lijnen die er zijn en die je kunt maken met de (kroontjes)pen. Er zijn dikke, dunne, smalle, strakke, bibberige, rafelige, vloeiende lijnen en lijnen die aanzwellen (op de pen drukken) en afnemen. Een vleugeltje van een libelle teken je heel anders (met andere *lijntjes*) dan het pantser van een kever. Met allerlei verschillend gecombineerde lijnen ontstaan weer nieuwe structuren.

onderwerp

verzameling

techniek

pen, inkt

formaat

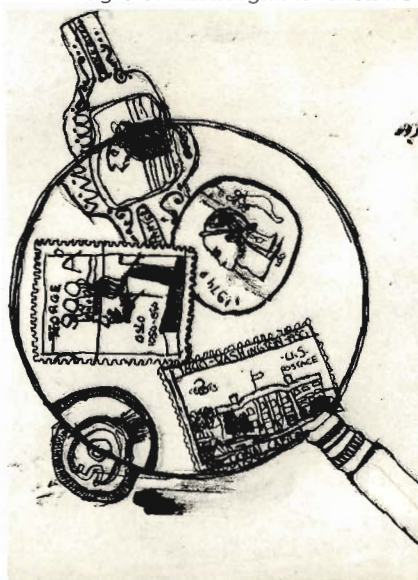
± 15 × 15 cm

Andere opdracht

Veel kinderen hebben verzamelen als hobby. Denk hierbij aan postzegels, munten en sigarebandjes. Omdat het leuk is deze dingen van heel dichtbij goed te bekijken, leggen we ze onder een vergrootglas. Op een formaat iets groter dan het glas tekenen we heel precies in detail enkele mooie dingen na. Misschien ontdekken we wel details die we nog nooit gezien hebben!

Door een vergrootglas, 7 jaar

Door een vergrootglas, 9 jaar